

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obo/73/2011
Identifikačné číslo spisu:	9011899614
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Pepelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9011899614.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Pepelovej a členiek senátu JUDr. Aleny Prieцelovej a JUDr. Gabriely Mederovej v právnej veci žalobcu: AKTÍVA, s. r. o., M. Rázusa 14, Žilina, IČO: 31 558 968, proti žalovanému: Mesto Čadca, Námestie slobody 30, Čadca, IČO: 00 313 971, zastúpenému advokátskou kanceláriou ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Kuric, JUDr. Vladárová, s. r. o., Dolný Vál 11, Žilina, IČO: 36 841 200, o náhradu škody 181 509,14 eur (5 468 144,50 Sk) s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. mája 2011, č. k. 15Cb 677/2001-361, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 25. mája 2011, č. k. 15Cb 677/2001-361 potvrdzuje.
O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 25. 05. 2011, č. k. 15Cb 677/2001-361 žalobu zamietol a zároveň uviedol, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením.

Z odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa žalobou, doručenou súdu 28. 12. 2001, v spojení s podaním z 09. 09. 2002 (č. l. 112) domáhal uloženia povinnosti žalovanému 1/ pôvodne Krajskému úradu v Žiline, potom Slovenská republika - Obvodný úrad v Žiline a pôvodne žalovanému 2/ Mestu Čadca zaplatiť solidárne 5 468 144,50 Sk titulom náhrady škody, vyúčtovanej faktúrou č. 5300 Krajskému úradu Žilina z 31. 10. 2000, s odkazom na Hospodársku zmluvu č. 020/91/CISS a jej dodatky (ďalej len zmluva).

Na základe tejto zmluvy a jej dodatkov žalobca zhotovil a odovzdal objednávateľovi 16 - triednu základnú školu Čadca - stred (ďalej aj dielo). Pôvodný objednávateľ diela bol v omeškaní so zaplatením faktúr. Žalobca tvrdil, že pre uvedené omeškanie bol nútený vziať si preklenovací úver, ktorý v termíne splatnosti neuhradil a okrem poplatkov a úrokov musel uhradiť aj sankčné úroky a kurzové straty, keďže úver bol poskytnutý v zahraničnej mene. Ďalej do uplatňovanej náhrady škody zahrnul aj penále a pokuty, ktoré musel z dôvodu druhotnej platobnej neschopnosti zaplatiť svojim veriteľom. Okrem takto vzniknutej skutočnej škody si žalobca uplatnil i náhradu ušlého zisku.

Uznesením z 18. 09. 2002, č. k. 15Cb 677/01-121 súd prvého stupňa pripustil zámenu účastníkov tak, že do konania namiesto žalovaného 1/ nastúpila Slovenská republika v zastúpení Krajským úradom Žilina (§ 92 O. s. p.) a pripustil aj zmenu žaloby v zmysle návrhu žalobcu v podaní z 09. 09. 2002 (§ 97 O. s. p.).

Krajský súd v Žiline rozsudkom zo 06. 12. 2007, č. k. 15Cb 677/2001-206 žalobu zamietol, žalovanému 1/ náhradu trov konania nepriznal, žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému 2/ trovy konania 254 681,70 Sk a nahradiť trovy konania štátu 15 666,- Sk.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Obo 28/2008 z 22. 01. 2009 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dospel k záveru, že je nepochybné, že žalovaný nezaplatil cenu stavebných prác v lehote splatnosti, čím porušil svoj záväzok z hospodárskej zmluvy. Uviedol, že súd prvého stupňa neumožnil žalobcovi preukázať existenciu škody a najmä príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a porušením zmluvnej povinnosti žalovaným. Podotkol, že úlohou žalobcu bude pred súdom prvého stupňa preukázať, že škoda, ktorú podaním z 31. 10. 2010 (č. l. 28 spisu) vyčíslil sumou 5 468 144,50 Sk, je škodou, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s porušením zmluvného záväzku žalovaným.

Žalobca podaním z 09. 06. 2009 zobral žalobu voči žalovanému 1/ v celom rozsahu späť. Uznesením z 27. 07. 2009, č. k. 15Cb 677/2001- 74 Krajský súd v Žiline konanie proti žalovanému 1/ zastavil s tým, že mu nepriznal náhradu trov konania. V ďalšom konaní konal len so žalobcom, CISS Martin, s.r.o., ktorý od 05. 12. 2009 zmenil obchodné meno a sídlo na CERTIFIKOVANÁ INVESTIČNÁ A STAVEBNÁ SPOLOČNOSŤ, s.r.o., so sídlom Dlhá 90, Žilina a žalovaným Mesto Čadca.

V intenciách záverov zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nariadil súd prvého stupňa doplnené znalecké dokazovanie. Na základe vykonaného dokazovania, vrátane znaleckého dokazovania i s jeho doplnením, súd prvého stupňa nezistil vznik tvrdenej škody žalobcu v príčinnej súvislosti s preklenovacím úverom a s ním spojenými sankciami na sankčných úrokoch, poplatkoch a v súvislosti so zmluvnými pokutami od obchodných partnerov vo väzbe na omeškanie žalovaného s platením predmetných faktúr od 22. 10. 1998 do 20. 10. 2000, za ktorú škodu by zodpovedal nepochybne výhradne žalovaný. Žalobca neuniesol svoje dôkazné bremeno na preukázanie, že preklenovací úver v rozhodnej dobe zobral výhradne v súvislosti s porušením zmluvnej povinnosti žalovaného, ani to, že svoje povinnosti voči vlastným veriteľom neplnil výlučne pre porušenie zmluvnej povinnosti žalovaného. Žalobca nepreukázal nepochybným spôsobom, že v žalobe tvrdený úbytok zisku na strane žalobcu v rozhodnej dobe v hospodárení a majetkovej sfére žalobcu bol jednoznačne vyvolaný neuhradenou fakturovanou cenou diela žalovaným po dobu 722 dní. V rámci dokazovania, a to ani komplexným preskúmaním všetkých dostupných podkladov, najmä z účtovníctva žalobcu, sa ani prostredníctvom znaleckého posudku nepodarilo zistiť - preukázať výšku žalobcom tvrdenej škody, tak skutočnej ako aj ušlého zisku. Zo znaleckého posudku pritom dostatočne a nepochybne vyplynulo, že nebolo možné tvrdenú škodu na strane žalobcu, či už ako škodu skutočnú alebo na ušlom zisku zistiť, kvalifikovať a nebol zistený ani priamy súvis s preklenovacím úverom vo väzbe na omeškanie žalovaného s úhradou predmetných faktúr. Práve dôkaz znaleckým posudkom bol pre vec rozhodujúci, najmä za absencie iných relevantných dôkazov. Správa audítorky nebola dostatočne konkrétna, podrobná, i ňou sa napokon zaoberal podaný znalecký posudok, ktorý celkovú hospodársku situáciu na strane žalobcu posudzoval komplexne. Oproti znaleckému posudku, s nesporne vyššou odbornou a výpovednou dôkaznou silou, audítorská správa ako samostatný dôkaz neobstála a nemohla ani vo väzbe na ostatné dôkazy vykonané vo veci súdom prvého stupňa vyvrátiť zistenia a odborné závery znaleckého posudku. V konaní nebola preukázaná žalovaná škoda na strane žalobcu v rovine jej vzniku a výšky a v príčinnej súvislosti s porušením zmluvnej povinnosti žalovaného, a preto mu súd prvého stupňa nemohol žalovaný nárok priznať a žalobu zamietol.

Súd prvého stupňa aj pri absencii preukázania skutkového právneho základu pre priznanie uplatňovaného nároku na náhradu škody pre úplnosť a komplexnosť posúdenia veci zo všetkých relevantných

argumentov účastníkov skonštatoval neopodstatnenosť námietky premlčania.

Súd prvého stupňa pre úplnosť uviedol, že vzhľadom na nepreukázanie skutkového a právneho základu pre priznanie uplatňovaného nároku na náhradu škody, sa osobitne nezaoberal otázkou účtovania žalovanému za omeškanie s platením ceny stavebných prác (faktúr) majetkové sankcie (§ 378 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka), v ktorej, ak by boli zaplatené za nesplnenie povinností, ktorých porušením bola škoda spôsobená, započítali by sa podľa ustanovenia § 147 ods. 3 Hospodárskeho zákonníka na náhradu škody.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p., nakoľko súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Odvolateľ uviedol, že omeškaním žalovaného došlo k porušeniu jeho záväzku, a teda bol naplnený prvý atribút nároku na náhradu škody. Mal za to, že výšku škody a ušlého zisku právne relevantným spôsobom preukázal doložením vyčíslenia škody a ušlého zisku zo 07. 03. 2002. Podľa jeho názoru bolo v konaní náležitým spôsobom preukázané porušenie zmluvnej povinnosti, existencia škody ako aj príčinná súvislosť medzi uvedenými atribútmi, pričom žalovaný sa svojej zodpovednosti nezbavil, nakoľko nepreukázal, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré od neho možno požadovať. Uviedol, že dôkaz znaleckým posudkom bol pre súd prvého stupňa rozhodujúci. Mal však za to, že tento znalecký posudok má výrazné nedostatky ovplyvňujúce jeho uplatnenie ako dôkazného prostriedku v konaní. Znalec opätovne, ani prostredníctvom uvedeného doplnenia nezodpovedal znaleckú úlohu a vzhľadom na skutočnosť, že vyhotovený znalecký posudok č. 100/2007 spolu s doplnením č. 1 je neúplný a nezodpovedá hlavné otázky žalobca navrhol vykonanie kontrolného znaleckého posudku, tento návrh však bol súdom prvého stupňa zamietnutý. Odvolateľ ďalej poukázal na stanovisko z 19. 01. 2009, v zmysle ktorého o kvalite a úrovni predloženého znaleckého posudku pochyboval samotný riaditeľ inštitúcie, ktorou bol znalecký posudok vypracovaný. Ak má súd nejaké pochybnosti, musí ich odstrániť tým, že znalcovi uloží, aby vec riadne vysvetlil, alebo ustanoví nového znalca. Odvolateľ mal za to, že potreba kontrolného znaleckého posudku je v tomto konaní jednoznačná, a to nie len s ohľadom na neúplnosť a ďalšie vyššie uvedené vady predloženého znaleckého posudku, ale aj s ohľadom na skutočnosť, že práve znalecký posudok bol pre rozhodnutie súdu prvého stupňa rozhodujúci. Zdôraznil, že znalec v znaleckom posudku potvrdil existenciu škody v súvislosti s porušením povinnosti žalovaného, avšak túto napriek tomu, že mu to bolo uložené ako znalecká úloha, nevyčísľil, ale len sa odvolal na hypotetické úvahy pojednávajúce o zákazkách, čím znalec právne analyzoval zmluvné vzťahy účastníkov konania, čo mu ako znalcovi neprislúcha. Navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, a to tak, že vyhovie v plnom rozsahu žalobnému návrhu, prípadne, aby rozhodol inak v súlade s príslušnými ustanoveniami O. s. p.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci podľa § 212 ods.1 a § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Žalobca podal odvolanie s poukazom na existenciu odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p., t.j. že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V súvislosti so žalobcom namietaným odvolacím dôvodom možno konštatovať, že aj keď účastníci konania majú povinnosť uvádzať rozhodujúce skutočnosti a súčasne majú aj dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť navrhovať dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení, o tom, ktoré z navrhnutých dôkazných prostriedkov sa vykonajú, rozhodne súd / § 120 ods. 1 O. s. p. /. Súd preto nemá povinnosť vykonať všetky navrhnuté dôkazné prostriedky.

Žalobca v konaní pred súdom prvého stupňa navrhol doplniť dokazovanie vypracovaním kontrolného znaleckého posudku s ohľadom na skutočnosť, že podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku bol práve znalecký posudok pre rozhodnutie súdu rozhodujúci. Podľa jeho názoru výšku škody a ušlého zisku právne relevantným spôsobom preukázal doložením vyčíslenia škody a ušlého zisku zo dňa 07. 03.

2002.

Súd prvého stupňa viazaný právnym názorom, vysloveným v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obo 28/2008, podľa ktorého bolo potrebné v ďalšom konaní posúdiť dôvodnosť námietok žalobcu, vznesených proti znaleckému posudku Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity, odbor Ekonomia a manažment, Ekonomika riadenia podnikov, uložil uvedenému znalcovi doplniť znalecký posudok s tým, že v uznesení o ustanovení znalca č.k. 15Cb/677/2001-277 zo dňa 15. 10. 2009 špecifikoval, ktorých skutočností, majúcich rozhodujúci význam pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku žalobcu, sa má doplnené znalecké dokazovanie týkať. Po podaní doplnenia k znaleckému posudku zo dňa 30. 11. 2010 súd prvého stupňa vyhodnotil vykonané dôkazy a aj vzhľadom na obsah znaleckého posudku po jeho doplnení, dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pokiaľ ide o preukázanie všetkých predpokladov zodpovednosti žalovaného za vznik škody v zmysle § 145 a nasl. Hospodárskeho zákonníka, ktoré musia byť splnené kumulatívne. Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dostatočne objasnil skutkový a právny stav prejednávanej veci. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukazuje na stanovisko riaditeľa inštitúcie, ktorou bol znalecký posudok vypracovaný zo dňa 19. 01. 2009 a ktoré podľa jeho názoru spochybňuje obsah posudku z hľadiska hodnotenia právnych otázok, je potrebné uviesť, že uvedené vyjadrenie bolo podané pred doplnením znaleckého dokazovania.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa / § 224 ods. 4 O. s. p. /.

V priebehu odvolacieho konania bol na majetok pôvodného žalobcu - CERTIFIKOVANÁ INVESTIČNÁ A STAVEBNÁ SPOLOČNOSŤ s.r.o. Žilina vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bola ustanovená L., T., L.. Podaním zo dňa 09. 11. 2012 správkyňa konkurznej podstaty úpadcu odvolaciemu súdu oznámila, že pohľadávku, ktorá je predmetom konania, postúpila spoločnosti AKTÍVA, s.r.o., M. Rázusa 14, Žilina, IČO 31 558 968. Postupník podaním zo dňa 27. 11. 2012 navrhol zmenu účastníka na strane žalobcu s poukazom na Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 29. 10. 2012. Keďže boli splnené podmienky pre postup podľa § 92 ods. 2 a 3 O. s. p., odvolací súd návrhu na zmenu účastníka na strane žalobcu vyhovel / § 211 ods. 2 O. s. p. /.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.